

Aplice se la redacția săptămânală: monarhia și străinătate; în septembrie cu numărul iunie, unui de două ori.

Pretul pentru monarhia:
pe un an . . . . . 10 fl. — cr. v. a.;
diuimetate de anu 5 . . . . .
anu patru . . . . . 2 . 50 . . . . .
Pentru România și străinătate:
pe anu . . . . . 30 franci;
diuimetate de anu . . . . . 15 . . . . .

ALBINA

Prenumeriuni se fac la sâr prin anii
correspondenți ai noștri, la totă postele, și
de la redacția Redacție, Stationării
Nr. 1, unde sunt a se adresa totă calea
principala lor. Calea nefrunzătoare nu se pre-
mouă, calea anumite nu se publică.

Pentru anunț și alte comunicării de
craică privată, se respunde călă 6 er. de
mijlo; repetările se facă cu prelin studiată.
Taxa eroare de 30 cr. v. a. pentru
o lato, se anticipă.

Budapest, în 30 sept. n. 1876.

Multele intrevederi de monarhi și deseori
avuturi și contielegeri de cancelari au
creat alianța celor trei imperatii dela
nordu. In virtutea acelei-a Germania cu Rus-
sia și cu Austro-Ungaria s'au ingagiati se
conduca trebele Europei asiatici, incătu de-o-pot-
trivă să se respecte interesele și să se reali-
seze intențiunile a toti trei aliații.

Cei cu seriositate și sinceritate ingrijiti
de s'ortea monarhiei n'ostre, si intre acei a sî
noi, din capulu locului inse au avisatu cum că
asta alianța are să fie o cursa drăcesca
contra monarhiei n'ostre, careva va avea să tragă
scurtă din tōte planurile ce se vor tisea in
inciale cancelarilor, căci trebele n'ostre sunt
concredite in mane nedibaci si unui capu infu-
maturat, dar mai ales căci interesele statului
nostru nici decât nu-su concordabili nici cu
ale Russiei si nici cu ale Prusso-Germaniei.
Totmai de aceea deci, mai eu séma de
candu cu eruperea turburărilor in Orient, patrio-
tii adeverati si cu ei si noi am totu de-
mascat intentiunile ascunse a aliaților nostri si am reclamationat totu merou mesură pentru
indestulirea poporelor asuprute din monar-
chia, ca asiā or'a necasul i monarhiei să ne
afe pe toti multiuniti cu sortea si gata a-ni
versă si celu din urma picuru de sange pentru
Tronu si tiera.

la vocea adeverului, desă evenimentele por-
nite in Orient li-au datu de repetitive ori-
probe că ei ambla pe calea retacirilor; ei au
continuat a se face luntre si punte intentiunilor
rusesci si prusesci, in credintă că
acești doi aliați li vor potă asecură cătu-i lumea
egemonia asupra majoritătilor din tieră
n'ostra. La astă au tienutu ei cu atătu mai
tare, cu cătu că de candu cu turburărilor din
Oriente s'au ivit multe ne-intielegeri intre
cele trei imperatii si mai ales intre Russia si
Austro-Ungaria, dar pan' aci „din casu in
casu,” după dis'a dlui Andrassy, cane-canesc
in tote a urmatu complanare, desă numai la
forma si de aci pentru momentu.

Dar ach-i acu. A ajunsu lucrul de s'au
urit u totii de frecările diplomatice in cau-
sa pacificării Orientului, s'au vedutu totu
mai multu diversitatea de interes a aliaților, si
Germania cu Russia au intrat in pactu se-
parat, lapedandu-se ast-feliu de Austro-Un-
gari, cari se pusera langa Anglia a sustiné
pe putregaiulu de Turcu in carcă popore-
loru. A intrat ruptura grea intre Monarchia
nostra si aliații sei!

Si nu numai atăta. Va să fie si
mai reu. In dilele trecute sosi dela Impera-
tul Alessandru o soluție la Imperatul-rege
Franciscu Iosif. Generalele adjutante Sumara-
cof fu tramesu la Viena cu missiunea a aduce
la cunoștiu'Austro-Ungariei, cumca Russia
doresce ca prin o pasire resoluta a celor trei
imperatii să se pună odată capetu acțiunii di-
plomatice in caușa pacificării Orientului, căci
astă s'a doveditu foră folosu. Russia doresce
pacea, dar sub condițiunea de a se dă provin-
cielor slave din Turcia autonomia nu numai
amministrativa, ci si politica, căci numai aci
este garantia pentru desvoltarea culturală si
conservarea naționale a aceloru poporatiuni;
apoi cu privire la Serbia a arestatu Russia prin
prochiamarea lui Cernaief că ce voiesce. In

acestă intielesu cere deci Russia o pasire resolu-
ta a celor trei imperatii. Berolinu e convoiu, si acu Sumaracof aduse Imperatului-rege unu
biletu a lui Alessandru, prin care i cere res-
pusu că ce gădesce in acestu punctu Austro-
Ungaria. Dupa respinsu astă Sumaracof in
Vienna. Acăi e greutatea situatiunii, acăi mo-
mentul de erupere a crizei europene in caușa
orientale.

Nu mai e vorba de contielegere „din casu
in casu,” se cere respinsu scurtu si categoric.
Voiesce Austro-Ungaria să ocupe in contielegere
cu Rusia provinciile resculate, si alun-
gindu pe Turcu din ele, să li dă autonoma
politica: atunci să o facă, căci numai pe astă
cale se poate ajunge unică garantia pentru
desvoltarea națională a poporatiunilor slave
din Turcia. Nu voiesce: atunci va face o Rus-
sia chiar si contra Austro-Ungariei.

Dela acestu respinsu aterna deci pacea
européanu. Si Monarchia nostra e cu multu
mai tare ingagiati cu Anglia pentru sus-
tineră Turciei, decât că se pota, fără o mare
cadere morale, a da respinsu favorabile lui
Alessandru; in ambele cruri deci va fi pusă
sub intrebare sortea Monarhiei n'ostre.

Au ajunsu asigură dnii dualisti la ora
necasului Monarhiei, candu vor trebui să
apeleze la patriotismul poporeloru.

In medilocul pecasurilor si asupri-
lui, sa indure nosa națională ne-magiere, si ne-
germane dela orbitii de dualisti, — vor potă
aceste a-si încordă poterile să facă servitie
de aperare Tronului si Patriei? — astăi in-
trebarea ce ni va potă o resolve numai viito-
riul. O, de s'ar destepă stepanii nostri mai
nainte cu o ora!

Din Beligradu se scrie că după ce si
comisiunea permanentă a Scupinei, si peste
totu popuratiunea insiste pentru a luă Milanu
titulu de rege, astăi să se fi resolvit la
astă si in curendu are să caleteoresca la
armata la Deligradu.

Austro-Ungaria si Anglia au declarat
ca nu vor recunoșce titulu de rege a lui Milanu.

Propunerile de pace facute de Anglia se
presentara Portii, prin representantii tuturor
poterilor; astăi inse nu-i aplecata a le primi
ca base la preliminarie, căci prevede cumca
Russia nu se va indestuli nici cu acestea, ci
la pertractare asupra loru va cere autonomia
politica pentru provinciile resculate si desfa-
cerea tuturor legăturilor de vasalitate a
Serbiei, prin urmare conflictul cu Russia ori
mai iute, ori mai tardiu totu e ne-evilabile.

Dupa scirile mai noue din Petropole,
Russia este pe deplinu preparata să intre in
resbelu; totu armat' a easidiata pe confinile
catra Turcia si Austro-Ungaria.

Din Atena totu sosescu la sciri, cuinca
la totu momentul este de asteptat intrarea
Greciei in acțiune contra Turciei.

In pările sudice ale Thesaliei se fi
exptu rescol'a intre popuratiunile restine
din caușa unor maceluri ce feceru musul-
manii.

Romania a concentrat unu corpu de
oste la Delta Dunării; dlu I. Brăteanu in
dilele viitorie va să merge la Livadia, pentru a

face, in numele Domnitorului Carolu, o vediuta
imperatului Alessandru.

La noi acasa in comitate se tienu acu
congregatiunile comitatense pentru alegerea
comisiunilor administrative. Dupa reportele
ce avemua Romanii in unele părți dormu som-
nul mortului, in multisiore locuri inse lupta
cu multa energie, dar cu pucinu succesu fa-
cia de siovinismulu magiaru.

De pe campulu de resbelu.

Dupa ce Serbia dechiară curatul, in
modu oficial, cumca nu va se prolungeasca
repausul in arme pan' la 2 opt. după cum
cerea Anglia in interesul Portei, dela 26
sept. in valea Moravei se re-incepura inimi-
citiele. Lovirile se templara mai ales la
doue locuri: la Alessinat si in sudu de Su-
povati.

La 26. sept. a fost o lovire mai
mica. Numai colon. Popovici dela Alessinat
fu ingagiati in astă di in lupta contra Tur-
cilor. Lui i succese a sparge podul si
intariturele ce redicasera Turcii la Morava
din sudu de Alessinat. Incercările Turcilor
d'a trece Morava langa Alessinat la
Trnian inca fura nimicite prin spargerea
podului ce redicasera Turcii si aci.

Ast-feliu Turcilor li s'a luat posibi-
litatea de o camata ura trece peste astă
doue poduri in partea osteca a Moravei in-
tre Alessinat si Deligradu, precum si in
sudu de Alessinat, pentru a-si realiză vi-
sul loru, a bombardă adeca aceste doue
cetăti si apoi a o apucă ne-impedecat
catra Beligradu.

Dar nu numai atăta. La 27 sept
Serbia apucara ofensivă pe intrega lină
Moravei. Amenuntele lipsescu; se telegra-
feaza inse din Deligradu că rezultatul fu
favorabile Serbilor, si Turcii — in consi-
deratiunea nefavorabilelori pusestiuni si
vediendu-se tare amenintati de Serbi —
s'au retrasu o mila departe dela Morava.

La 28 sept. Serbiei apucara ofensivă
si cu mai multa tară. Din Beligradu se te-
legrafeza cumca in acésta di a urmatu o
lovire mare si pan' la 4 ore după amediadă
Serbiei au eluptat mari avantagie. Ame-
nunte lipsescu si despre astă lovire.

In scurtu dura: Turcii sunt pe calea a
fi respinsi in curendu cu totul peste confiniu
si din valea Moravei. Pote inse să li ambele
si mai reu. Astăi se deduce din imprejura-
rea, că lui Horvatovici i se detasiara cinci
batalione comandate de oficiri rusi si elu
cu ostea sa se trudesc multu a atacă pe
Turci in partea vestica a Moravei la Supo-
vati, pentru a li taiă acestora comunicatiu-
ne cu Nissa si asiā a-ii incungură si
stremtorii in infundaturele muntilor Ias-
trevati din vestulu Moravei. Si tote repor-
tele din aceste părți tienu forte probabile
succesul acestor nisuintie ale lui Horva-
tovici.

Peste totu se tiene deci maijă asecuratu
succesul ofensivei serbiane in valea Mo-
ravei. Apoi de alta parte Serbiei si-dau totă
nisuintia a luă tote despusatiunile pentru
continuarea resbelului si peste ierna; asiā
guvernulu inchia la contracte nove pentru
proviantu si a tramsu oficiri in strainatate.

pentru a face tote cumpărăturile necesare armatei. De asemenea se facu dispusețiuni pentru a mari și corporile secundare de armate dela Timocu, Drina si Ibar; astfeliea ministeriul de resbelu se reporta, cumca cel multu in trei septemane vor intră sub arme peste 32 mii de militie noue.

Totu semne că Serbii sunt oțariti a continua resbelulu pan' la victoria decisiva a causei lor, ori mai bine vor să moră cu totii. — *

Muntegrinii inca se prepara ca cu inceputul septemanei viitorie să re-incepă înamicitie cu Turcii.

Dela svatulu tierci

Joi la 28 l. c. s'a deschis Diet'a nostra. Ambele case au tenu tu siedintia.

Tabl'a magnatilor s'a ocupat mai nultu cu formalități; de aci n'avemu de reportat nemicu de însemnatate. In Camer'a reprezentativa s'a petrecuta inse lucruri ce ne interesează.

Dupa cele formali urmă referat'a presedintelui; insemnămu din acăstă verificarea definitivă a deputatului *Georgiu Serbu*, precum și retragerea definitivă a br. Simonyi din ministeriu.

In urmă a acestora presedintele prezentă cerere a tribunalelui reg. din Bpesta, ca judecătoria criminale; prin acăstă se cere ca Camer'a să suspendă dreptul de imunitate a deputatului *Dr. Svetozaru Miletici*, ca asiă să se pota continua urmarirea lui pentru crima ne perduelunii, resp. nefidelității. Afora de acăstă mai prezentă responsulu ce presedintele consiliului ministeriale dede lui Ghyczy la întrebarea ce i fece acestă in caus'a arestării lui Miletici; in urma prezentă si decisulu judecătoriei criminale din Bpesta prin care se confirmă decisulu judeului de instrucție, contra carui-a Miletici apelase.

Lă apoi cuventul lui C. Tisza. Dsa accentuă că afacerea de sub întrebare din capulu locului a fost condusa de organe legale, in modu si pe cale legală; din partea guvernului ince inca a urmat o declaratiune, aceea că ia asupra-si responsabilitatea facia de Camera pentru ne-observarea dreptului de imunitate ce împedea arestarea lui Miletici. Aci apoi adau, că dsa tiene, cumca utilitatea guvernamentului parlamentare tocmai in aceea constă, ca guvernul — candu cere binele comunei si interesul patriei — se iee dispusețiunile cuvenite in acestu respectu, firesc ince avendu la tempulu seu a supune acele dispusețiuni judecătii legelatiunii; prin acăstă procedura nu se vatema nici de cătu constituunalismulu.

Revenindu apoi dlu Tisza la afacerea de sub întrebare dise:

"Afacerea de sub întrebare era indoieala e forte momentosa, incătu ea este prim'a de asta natura si are să formeze unu casu de precedentia. De aceea tienu a fi corectu, ca să decidem asupra acestei afaceri dupa o cumpărare matra si nu numai in urmă vr'unei interbelatiuni prin luarea său ne-luarea la cunoștința a responsului ce s'ar da.

In consideratiunea acestora rogă deci dlu Tisza, ca Camera să nu aviseze simpluamente cererea judecătoriei criminale la comisiunea de imunitate, dar să-i facă acestei-a de detorintia ca in reportulu seu să-si dea parerea bine-motivata nu numai cu privire la conclusulu ce va recomenda Camerei spre primire, ci și asupra procedurei guvernului.

Lă apoi cuventul *Ernestinu Simonyi* si accentuă că prin pasirea guvernului in afacerea de sub întrebare s'a datu o lovitura ne-dependintiei Camerei, căci sub nici o imprejurare nu e in dreptulu guvernului a lăua libertatea personale a vr'unui reprezentante in Camera. astă se poate face numai cu invocarea presedintelui Camerei, carele reprezentă in

tempulu de vacanție Camer'a suverana. Asupra acestei teme ince promite dlu Simonyi a reveni cu ocasiunea desbaterii asupra reportului ce va aduce in astă afacere comisiunea de imunitate. De astă data mai intona numai că casula prezente nu este celu de antai in feliulu seu; in ciclulu legalăriu 1865/68 fu arestatu dep. Maróthy, ér. presedintele de atunci, Szentiványi, si-dede tota misuntă a că Maróthy să fie pusu pe petitoru liberu. Pote că in afacerea Miletici vor fi fost cause de a restringe libertatea lui Miletici chiar cu convoiearea presedintelui; de aceea trebuie să se urme astfel. In urma pentru a se asecură pe viitoru ne-dependintă Camerei dlu Simonyi cere că comisiunea de imunitate in reportulu seu să emita si parerea că ce dispusețiuni ar mai fi de luat in lege cu privire la imunitate.

Dup'aceea lă cuventul *M. Politu*. Dsa premit că avea de gandu să facă o interpellare in caus'a lui Miletici; aci ince afă a fi de prisoasă o face. De n'ar cunoșce sentimetele Camerei dsa ar propune aci să medilocea cămer'a punerea lui Miletici pe petitoru liberu; prevede ince că osteneală-i nu va avea rezultatul dorit. De aceea indreptă de astă data alte doue rogări catra Camera. Ieri vizită Politu pe Miletici si la recercarea acestui-a lă asupra-si aperarea. Miletici i dise că va indreptă catra Camera o rogare in caus'a aperării sale; aceasta rogare cere Politu să se aviseze deci d'a dreptulu la comisiunea de imunitate. De asemenea cere Politu ca comisiunea de imunitate să fie avisata ca să-si castige informatiuni detaliate asupra unui martore contra lui Miletici, căci acelu martore e o persona dejudecata de repetite ori pentru furtu, delapidări etc. —

C. Tisza dechiară că cererea lui E. Simonyi nu e la locu, de ora ce din reportulu comisiunii si fora a fi avisata comisiunea expresu totu va trebui să se veda ce dispusețiuni de lipsa să se iee in lege pentru imunitate. — Irányi mai adauge că cererea lui Miletici pentru aperare neintenționată este permisa prin lege si Miletici poate să se apere orl in persona ori in scrisu. — In urma la cererea lui Politu ca comis. de imunitate să-si castige informatiuni asupra cutarui-va martore contra lui Miletici, observă presed. Ghyczy că astă-i detorintă judecătui, ér comisiunea de imunitate va scî ce e detorintă ei si o va implementa.

Ast-fel se inchiaia apoi discusiunea si presedintele enuncie conclusulu in inteleșulu propanerii ministrului presedinte. Siedintă se redică apoi. *

Septeman'a viitorie va veni sub desbatere reportulu comisiunii de imunitate in caus'a lui Miletici. Se vor mai tiené apoi câteva siedintie pentru afaceri curenti, si Diet'a erasi se va proroga.

La causele nemoralității la poporu.

Sunt multe isvorelui din cari se scurge nemoralitatea in poporu, si fiindu că ea conține vermele p. tredinii, avemu detorintia cu totii a contribui la ferirea precum si curătirea trupului naționale de acăstă cancrena, daca nu ni voim perirea. Voiu să reflectu deci să eu la o imprejurare. Este acăstă concubinatul care pre di ce merge ia totu mai mari si infricosate dimensiuni in poporu.

Suntu comune, in cari se afă, foră essagerare, căte 30, 50 si și 100 parechi, ba audu că intre acestea si princi căte de 15 ani, — cari traescu o viață in casetoria nelegale. Este acăstă unu semnu de demoralizare!

Si totusi vedemus că preotimea noastră stă nediferinte, cu manile crucisiate, fară austrare de cunoștința si fară tema de posteritate antea careia ea are să fie re-

spundibile, căci in vînia Domnului n'a produs, decătu spini si maracini!

Audu că in tractul protopresviterale alu Timisiorii, spre onore si respectu fie disu dlu protopopu, să se fie facutu șe cari pasă la autoritățile politice spre a desparti pre toti aceia, cari vietuesc in modu nelegal si scandalosu, si că in unele comune cu preoti bravi acestu pasiu ar fi si avut efectul dorit, in altele ince preoții nici că i-ar pasă de asiă ceva, ér in altele acestu pasiu ar fi intempiat greutăți mari, căci cei pecatosi se provoca la preotul si invenitoriul locale, cari duc asemenea viație scandalosă si nemorală, si asiă necum să fie avutu pasiul scaunale pe aici vre unu efectu bunu, dar tocmai contrariul se ajunse, căci preotul si invenitoriul, spre a-si aperă si scuti nemoralelor, se pusera a indosi si scuti nemorale celor alți din comună astfel. de aici au remasă tōte in stadiul de mai nainte. Pana cind?

Noi ince asiă scim că locurile naționale besericesci au cea mai santa detorintă a veghiă asupra moralei bună alu turmei, carea formă media biserică, si in prim'a linie asupră preoților si invenitorilor, că această se fie ceea ce in adeveru trebuie să fie, adeca exemplu de lumina, adeveru, dreptate, onestitate, virtute, moralitate si religiositate. Si totusi pe la noi pana astăzi nu vedemus să se fie facutu nici macar unu pasiu spre a se luă mesurile necesari in astă privinția, mai antai facia de preoți si invenitori, pre langa cea mai aspira respondibilitate chiar. O taiare afundu in rana e necesaria ca să se stirpesca reul odata aici si apoi să trecemu la poporu.

Nu ni face onore dieu, bă din contra trebuie să ni rosiasca facia candu facia de unii preoți si invenitori, cari trebuie se fie exemplul faptelor bune si a moralității, ne vedemus siliti a reclamă după atari măsuri. Dar trebuie să o facem daca nu nu voim putredină, căci de la bietulu poporu petindemus să fie bună, morale si religiosu, dar apoi de la cine șe învețe elu aceste? deca sarea să a imputit cu ce vei mai sără? — Pana nu se vor luă măsuri aspre in astu respectu, să nu ne totu mirăm deci că poporul s'a stricatu, că fugă de biserică, că nu asculta de preotu, că nu si-tramite pruncii la școala, că incetu cu incetul dispără din inimă lui ori ce semnu de pietate si religiositate! Să nu ne mirăm că cresc generatiuni intregi fara nici căta cunoștință de carte si fara sentiu de religiositate, candu preotul si-bate capulu după căte si mai căte alte lucruri, in locu să tienă măcar si numai la serbatorile cele mai însemnate, credintosilor in biserică, căte o predica si invitatura morale, prin carea să ii insuflătiasca pentru biserică si școala, (căci pre éra si éra cu pace etc.) lu sciu de la mosi-stramosi;) ér de sub ingrijirea invenitorilor ne-morali nu potu să esa decătu diavoli impeliati.

Triste timpuri! si să mai tristu va fi venitoriu nostru si alu bisericiei noastre, deca autoritățile chiamate nu voru luă cu rendu măsuri destul de rigurose, ca să curetie gradină de polomida.

Ceremus să ni fie ascultata vocea.

Serafim cu multi alții.

Dela scietatea academică română.

Dupa prim'a siedintia de deschidere a sesiunii, societatea a tenu tu mai multe siedintie in cari s'a presentat responsuri dela deosebite societăți cu cari intră societatea in corespondinție, s'a anunțat mai multe donațiuni de cărti, apoi s'a ocupat membrei cu censurarea manuscriptului de sintactica română si cu alte manuscrise venite la cursu, si s'a luat si unele dispusețiuni in

od provizoriu, avendu inse acestea a fi susse la aprobarea societatii candu va fi in sedintia plenaria.

La 23. aug. afandu-se societatea in numerulu regulamentariu spre a poté tiené sieintia plenaria, se dede cetire programei de acrari ce sunt la ordinea dilei si apoi se in-pù discussiunea asupra despuseiunilor luate de societate in modu provizoriu in cursulu sieintelor precedinti. Asì se confirmà galegeea secretariului adhoc, a comisiiunii pentru cercetarea reportului delegatiunii si a compulor si pentru facerea bugetului, si a comisiiunii pentru caus'a legatului Const. Nastenu Herescu.

S'a adusu apoi in discussiune puseiunea lui A. Papiu Ilarianu; solutiunea asupra acestei intrebari inse s'a amenatu.

Se fece apoi propunere ca se se declare vacante loculu dlui Sbiera din cauza ca dsa a venita de tempu irdelungutu la societate, si completarea societatii dupa regulamentu e greunata forte prin atu. i absenti.; considerandu-se inse ca absentarea dlui Sbiera a fost totu de a un'a motivata, asta propunere a cadiutu. Dar s'a nascutu de aci propunerea pentru immultirea membrilor, motivandu-se mai antaiu cu neposibilitatea in care se afia unele sectiuni d'a functiună si apoi cu necesitatea de a se poté forma majoritatea ceruta pentru siedintele plenarie; asta combinatiune a remasu inse pentru alta siedintia.

Se fece apoi propunerea pentru esmiterea unei comisiiun care se face unu proiectu de regulamentu, in care se stipuleze conditiunile primului premiu ce urmeza a se dà in anulu viitoru dia fondurile donate de fericiului intru memoria generalele C. N. Herescu ; acesta comisiiune se si numi.

*

In siedint'a plenare dela 31 aug. — in care intrevalu membrii fura ocupati in sectiuni — comisiiunile si-presentara reportele.

In reportulu sectiunii istorice se ceru aprobarea de tipatire a istei imperiului otomanu in intregulu seu in decursulu anului curent; asta se admise. — Se mai admite ca delegatiunea se intrevina spre a capetá dela arhivele imperiali din Moscavia manuscrisul original alu cronicului Romano-Moldo-Vla-chilor de principale D. Cantemiru, "spre a se poté controla identitatea originalei cu opul tiparit u Iasi la 1836 seu cu manuscrisul din bibliotec'a scòelor din Blasiu; asemenea se se cera ori ce alte manuscrise ale acestui autoru. Totuodata, fiindu ca manuscrisul dela Blasiu se cere a se napoia la destinatiunea sa, s'a admisu ca delegatiunea se medilucesca invoirea de a se mai retiené acelu manuscris spre consultare.

Urmà apoi reportulu comisiiunii numite a regulamenta premiele ce urmeza a se dà din fondurile C. N. Herescu.

Acestu reportu intrà sub desbatere numai in siedint'a plenare urmatoria, la 2 sept.

In acésta siedintia dupa desbatere se primi regulamentulu precum urmeza:

Art. I. Considerandu: pe de o parte ca situatiunea averii ce e lasata de donatoru nu se afia inca regulata, astu felu in catu se pòta fi pe deplinu secura societatea ca pe anulu viitoru va participa din veniturile ei cu suma destulu de insemnata, spre a satisface ambele serie de premie intitulate de testatoru, er pe de alta parte ca nu va fi nici indestulu tempu pentru concurrentii la premiele din prima serie spre a pregati in modu completu operatele loru pona la viitor'a sesiune de la 1877, se decide ca primulu concursu pentru acésta natura de premie va fi anuntiatu acum indata pentru anulu 1878, dandu-i-se dreptu terminu pentru depunerea manuscriptelor pana la pre-diua deschiderii sesiunii societatii din acelu anu, si dreptu remuneratiune de premiu in bani sum'a fisata ca minima de donatoru, adica 5000 lei noui.

Art. 2. Determinarea si anuntiarea concursurilor pentru anii urmatori se voru face

totu-dé-una cu trei ani inainte da termenul fisatu pentru decernerea premieloru.

Pe aceste base, totu in sesiunea de estimpu se va determina si anuntiatura concursulu din anulu 1879, destinandu-se si acelui unu premiu de 5000 lei noui.

Art. 3. Materiale din cari se voru alege pe rendu tesele puse la concursu fiindu specificate in testamentu supt cinei rubrice diferte (a, b, c, d, e); considerandu inse ca societatea are chiar acum puse in concursu mai multe tese din rubric'a a (*Istoria, geografia, archeologia d.*), se va determina pentru concursulu anului 1878 o tese alesa din materi'a urmatòria b (*Sciintie naturali si politice, jureprudintia si economia sociale,*) mai alesu ale tierilor romare.

Totu astu-feliu, afandu-se concursuri deschise pentru diferite tese relative la rubric'a c (*Sciintie fizice si naturali etc.*), subiectul pentru concursulu pe 1879 va prevede unu tratatu referente la rubric'a d (*Limbistic'a si istoria filologica seu literaria a limbii romane*) si anume o cestiune de istor'a literare a limbier nòstre.

La articolul patru se nasce o discussiune interesante; despre asta inse in nrulu viitoru.

Aradu, 25. sept. 1876.

Dela caderea Romanilor la alegerile de deputati dietali in comitatulu Aradului asì se vede ca aici au peritutu totu ce este romanescu. Dovedesce acésta imprejurarea, ca bietii romani ai nostri de atunci nici ca se mai coaduna in vre-o sfatuire, chiar nici la congregatiunile comitatului, unde ar mai poté celu pucinu se dèe semne de vietia.

O reprivire asupra trecutului nostru comparatu cu presentele te imple de dorere, ti vine se desperi. Chiar si dela 1868 incocé, adeca dela reentrarea in vietia a constitutiunei magiare, desi totu armele acestei constitutiuni false erau indreptate prostet totu contra nostra, si cu tote ca prin rafinari'a domnesca deveneriamu in minoritate la congregatiunea comitatului, totusi pana candu am fost compacti si am lucratu in contielegere fratiésca, tienut'a nòstra servia de modelu si Romanilor din alte comitate, er naintea strainilor eram respectati si nu cutesau a ni face tote retele côte dorii susfetulu loru inreutatitu. Astadi inse trebuie se conjuram a pe fratiil ce priviu la noi ca la modelu, ca in interesulu causei nòstre se se feresca a ne imita, ci mai multu se ni dèe ei esemplu de tienuta demna romanesca.

Am ajunsu adeca astadi la rol'a de nimeni, desi suntemu majoritate in comitat.

En cugetati pucinu fratilor, au de ne afla anulu 1871. in nepasarea si trandav'a de astadi, — se decretá ore limb'a romana de limb'a protocolaria in comitat ? !

Au potut'am fi isbutitu in ce-va ? !

O, tempora ! Dar ce folosu avemu astadi si de cele ce am castigatu in trecutu, candu prin nepasare si trandavia ajungemu se ni perdemu cu vin'a nòstra si drepturile ce am castigatu cu multa sudore. Asì ca de ess. celoru mai multi par' ca li e rusine in congregatiuni a-si redicá graiulu in limb'a materna, si asta se privesce acu mai multu de curagiu, decatul de dreptu !

Multe ar fi de vorbitu la situatiunea nòstra deplorabile din acestu comitat; le retacu inse pentru ca nu voescu a face superare celoru ce mai nutrescu sperantia catu de pucina in viitorulu nostru. Dar nu potu se nu intrebu ca ce pote fi caus'a, si de unde a provenit acésta situatiune abnorma a romanilor din cottulu Aradu ?

Aci debue se constatu, ca desi caus'a e in magiarismulu infumuratu ajunsu la potere, totusi vin'a principale a acestei abnormitati este discord'a, ur'a si ne-intielegerea ce ne predominesse si cari ne-a adusu in o pusestiune de umilitia si de risulu lumei, caci astadi prin acestea s'a facutu de barbatii nostri de influintia si de pricepere la lupta a

paresitu caus'a natiunale seu cu totulu se si s'a trasu in trandavia.

Da ! barbatii aceia cari jediniora conduceau pre romani din acestu comitat cu tota demintatea, astadi nu mai stau in fruntea nòstra, ne-au parasit, pentru ca intre ei prinse radecine imparechiarea din deosebite pricini si de aci ur'a si ne-increderea reciproca a lucrui iupreuna in interesulu causalor nòstre.

A-si poté se anumescu chiar si persone cari au plantatua acésta ne-intielegere si ura, dar "nomina suntu odiosa" si pentru aceea le retacu. Observu inse ca o parte numita mai "tenera" a incepuntu a carti asupra unor mai batrani, cari pretindeau de a fi ei conducatori, firesce de unu tempu in trandavia. De aci a urmatu apoi ca cei batrani si mai esperti, sub acestu pretestu, paresira terenul luptelor, si dadura locu celor alati, cari apoi inca s'a dovedit cuprioni de trandavia si au dusu deci trebile spre risulu si batjocor'a lumii !

In faci'a acestei situatiuni atatu de triste avendu in vedere viitorulu ce ne accepta cu nou'a institutiune a comisiiunii amministrative. nu altu cum si unele intențiuni de a se contopii mai multe notariate din comitat, firesce sortea va cadé mai multu pre cele romane — credu ca va fi tempulu se ne deșteptam odata!

Dela celu mai mare pana la celu mai micu, se lapedam a deci ur'a si discord'a, se fiu ceea ce debue se fiu, omeni nu numai pentru noi, ci si pentru poporul; poporul ne sustiene si ore nu este pecatu ne-iertatoriu ca lu-lasam victimu ne-intielegerei nostre? Cei ce suntemu alesii si representantii poporului in causele lui se ne coadunam a deci cu totii si se ne svatnimu, caci nu potu fi mai mare rusine decatul a portu vedi'a de representante alu poporului for a-ti plen detor'a.

Se lasam a deci cele de pana aci la o parte, si deca am devenit in starea trista de astadi mai multu numai si numai din vin'a nòstra, se cautam a repera acesta pana inca nu este tardiu, caci la din contra osand a poporului, carele a si incepuntu a-si deschide ochii, fora indoieala mai curendu seu mai tardiu ne va cadé pe capulu nostru !

Cei mai chiamati se iee la asta initiativa. Si cei chiamati la asta nu-su cunoscuti. Am avutu asìa numit'a "partida a Romanilor din comitatulu Aradului." Intrebu deci pre veineratulu ei presedinte:

1. Mai susta partid'a romanilor din comitatulu Aradului, seu s'a disolvatu ?

2. Mai intereseza dlu presedinte in speciale de causele partidei si in generalu de causele nationali ale poporului a carui-a interese au pretinsu infinitarea acelei partide ?

3. Pentru ce n'a convocatu nici o siedinta a partidei dela caderea nostra cu alegerile de deputati dietali ?

4. Are de cugetu dlu presedinte se convoca o siedintia a partitei romane catu mai de in graba, si deschisinitu nainte de congregatiunea comitatensa viitoria ? —

5. Deca dlu presedinte are ceva scrupuli nu are de gandu se roge pre cineva cu multa popularitate, ca se conchiam pre romanii din comitatulu Aradului la o conferinta ?

Aceste mi-suntu modestele intrebari, cari nici de catu nu le facu cu scopu reputiosu si de a supera pre cine-va, ci din interesulu cau-sei. Rogu deci pentru respunsu catu se pot de grabnicu, caci multi suntemu cei ce-lu acceptam a multu doru. —

Unu membru la congregatiunea comitatului Aradu.

Varietati.

* (Dlu Ioanu Brateanu,) presedintele consiliului ministeriale a Romaniei dupa visita dela Sibiu fu decorat u Maj. sa Domnitorul nostru cu ordenele mare alu coronei de feru !

* (Secolului popurali gr. or. din Sibiu) li se darui pre gratiosu prin Maj. sa, diu incidele petrecerii in Sibiu, sum'a de 300 fl. v. a. pentru procurarea rechisitelor de investimentu.

(Dlu Jacob Bogdanu) comitele Severinului si capitulu Caransebesului, dupa cum anuncia „K. N.” fu dedicatu din postu; nouu comitele alu Carasiusului, N. Ujfalusi, totu remane inse ca comissariu reg. in Severinu.

(Societatea pentru fondu de teatru romanu.) Adunarea generale a Societatii pentru fondu de teatru romanu, covocata la Lugosiu pe 23 si 24 septembrie a. c. neputendu-se tien la terminulu anuntiatu, se convoca de nou la Lugosiu in 15 si 16 octombrie anulu curinte calind. nou, pastrandu-se program'a publicata in nr. 33. alu „Familiei.”

Budapest 25 sept. 1876.

Iosif Vulcanu, Alessandru Mocioni, secretaru presiedinte.

+ (Reflectare.) Studentii stipendiati din fundatiunea Annei Alessandrovici din Lugosiu cari dorescu si pe cursulu scolasticu 1876/7 a-si tien stipendiul ce l-a avutu, sunt provocati pana in 21 de dile dupa prim'a publicare a acestei reflectari in acestu diurnalul, a retata resulatulu studieloru loru in anulu trecutu, pe langa petitunarea pentru conferirea stipendiului si pe viitoriu.

Ne facendu-se acest'a seu fiindu resultata studieloru ne'ndestulitoriu, beneficiul se va sistă.

Mai este de conferit unu stipendiu nou de 100 fl, pe anulu scol. 1876/7 la carele in inticlesulu petului 7 alu testamentului potu concure studenti seraci romani din Lugosiu de religiunea resaritena ortodoxa, seu neamuri de ale fundatricei tocmai ce n-ar fi in Lugosiu.

Petitunea se se dăe, respective se se tramita prin posta, francata, presiedintelui episcopiei, domnului protopresbiteru Georgiu Pesteanu in Lugosiu.

Publicatii tacabile

CORNURE.

Ne-afandu-se Concuranti de ajunru pentru scol'a de fete din Comun'a Chisintiu, protopresbiteratulu Lipovei, cu acest'a se escrie a doua ora concursu.

Emoluminte anualu suntu: 300 fl, v. a. 11 fl, v. a. pausialu pentru scripturistica, 12 meti grâu, 8 orgii de lemn, cartiru liberu cu $\frac{1}{4}$ de jugeru de gradina.

Doritorii de a ocupă acestu postu suntu avisati a-si tramite recursele pana in 14 octombrie a. c. st. v. Comitetul parochiale din locu; in aceea di va fi si alegerea.

La postulu acest'a se potu aplică si dintre femeile cu diplome de invetiatorese.

Chisintiu, 15 sept. 1876.

Cu invoicea mea: Nicolae Stefanovici, dir. loc. si catichetu. 1—3

Alessandru Scumpia, parochu in Santu Mihaiu, protopresbiteratulu Panciovei, din causa batranietelor a resignatul dela parochia sa, si cu invoicea Vener. Consistoriu dto 19 Iuliu a. c. Nr. 568 cere pe langa sine unu administratore in urmatorele emolumente:

a) $\frac{1}{2}$ sessiune de 16 jugere de pamantu;

b) $\frac{1}{2}$, din birulu si stol'a indatinata dela parochieni.

Doritorii de a ocupă acestu postu sunt avisati, concursurile loru proveidiute cu documentele prescrise in statutulu organicu si adresate comitetului parochialu, a

le substerne protopresbiterului tractuale in Panciova pana la 3 octobre 1876 st. v.

Santu Mihaiu, 6. sept. 1876.

Comitetul parochiale, cu scirea mea: S. Dimitrievici, protopresbiteru.

1—3

In urmarea renunciarii invetiatorului Augustinu Botociu la statiunea invetiatorasca confesionale gr. or. din Beiușiu, pentru deplinirea acesteia se escrie concursu, cu terminu de alegere pana la 10/22 oct a. c.

Emolumintele suntu:

a) 205 fl, v. a. bani gata, solvindi la patrariu de anu.

b) 6 cubule grâu de vama.

c) 6 orgii de lemn, din cari se va incaldu si localitatea scolei.

d) stolele cantorali usuate, si

e) cartiru cu gradina de legumi.

Recententii suntu avisati, petituniile loru proveidiute cu documentele necessarie si deschilinitu cu testimoniu de calificatiune, pana la 9/21 oct. a. c. intitulat comitetului parochiale concerninte, a le tramite la subscribul inspectoru carcuale in Beiușiu-Belenyes.

Se poftesc dela recententi, ca pana la terminulu alegeriei, se se presentedie in vre o domineca ori serbatore la S. biserica din locu, pentru a-si areta desteritatea in cantari.

In fine se observadă, ca cei cu clasele gimnasiali voru fi preferiti.

Beiușiu, la 13/25 sept. 1876.

Vasiliu Papp, prot. insp. cerc. de scole in contielegere cu comitet. parochiale gr. or. din locu. 1—2

In urmarea decisiunii Vener. Consis. diecesei din Caransebesiu dto 12 aug. Nro 628, deschide Concursu langa betranulu parochie Georgie Nediciu din Lăpușnicu, protopresbiteratulu Mehadiie.

Emolumintele suntu: a II-a parte de sessiune, stola et biru dela 280 case parochiale. Terminulu pana la 6 octombrie 1876. Doritorii de a ocupă acestu postu au a instrui recusele loru conforme statutului organicu si Ordinatiorul Ven. Cons. si adresate sinodului parochiale gr. or. din Lăpușnicu a-le substerne de a dienstu subinsemantului Administratoru protopresbiterale i Mehadia.

Din siedinti'a comitetului parochiale, nata in Chisiodu la 26 aug. 1876.

Cu scirea si invoicea mea: Dr. Vasilemp., inspectoru de scole. 2—

Dintru statiunea invetiatorasca rom. ortodox din comun'a Holtmizesiu, inspect. Iosasi se deschide concursu pe langa urmatori emolumante: 180 fl, v. a. 10 cubule deputate $\frac{1}{2}$ grânu, $\frac{1}{2}$ cucurudiu; 8 orgii de legumi din cari se incaldu si salonulu de invetitoru; cortelu liberu cu gradina de legumi.

Cei ce voru reflecta la acesta, au a ajustat recursurile in sensulu statutului ortodox, unde se adauge, ca ne-smintitul se reconstituie de conduită dela concernintea superioritate resp. inspectorat; apoi intrându suplicele Comitetului parochiale din Holtmizesiu, se le adreseze inspectoratul scolasticu cercuale conf. in Iosasielu p. u. răhonca pana la 15 oct. a. c. in care di se tien si alegerea.

Recententii suntu poftiti a se prezenta ore care domineca, seu serbatore la sânta seara pentru a-si areta desteritatea in cantari si tipicu, si pentru a se face cunoscuti aleitorilor. —

Comitetul parochiale, in contielegere cu Inspectoratul scol. cercuale.

2—3

Dintru scol'a poporale superioare tractuale caracteru confesionale gr. res. din Bosovici comitatului Severinului, se deschide concursu pentru doue posturi de invetatori, cari sunt impreunate cu unu salariu anuale pentru invetatoru de 600 fl, lefa si 100 fl cortelu si pentru alu II. invetatoru de 500 fl, lefa 50 fl cortelu.

Doritorii de a concurge pentru aceste posturi au se fie invetatori practicii se producă urmatorele documente.

1. Carte de botezu spre a documenta suntu romani gr. res.;
2. Atestat de preparandie;
3. Atestat de calificatiune, seu in linii acestuia;

4. Atestat de unu timpu mai indelungat de prassa;

5. Pre langa limb'a romana se recurg cunoscinti'a limbei magiare si germane.

Petituniile astfelui instruite se se aduse catra presiedintele comitetului scolasticu tractuale gr. res. Petru Pislea in Bosovici pan' in 28 sept. a. c. st. v. in care di se tien si alegerea.

Bosoviciu din siedinti'a comitetului scolare tractuale gr. res. tinuta in 31 aug. 1876. st. v.

Petru Pislea, Nicolau Brinzeiu, notariu.

In urmarea decisiunii Vener. Consis. diecesei din Caransebesiu dto 12 aug. Nro 628, deschide Concursu langa betranulu parochie Georgie Nediciu din Lăpușnicu, protopresbiteratulu Mehadiie.

Emolumintele suntu: a II-a parte de sessiune, stola et biru dela 280 case parochiale. Terminulu pana la 6 octombrie 1876.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a instrui recusele loru conforme statutului organicu si Ordinatiorul Ven. Cons. si adresate sinodului parochiale gr. or. din Lăpușnicu a-le substerne de a dienstu subinsemantului Administratoru protopresbiterale i Mehadia.

Lăpușnicu, in 6 sept. 1876.

Ioanu Stefanoviciu, administratoru, protopresbiterale. In contielegere cu comitetul parochiale.

3—